

Novotného lávka 5, 116 68 Praha 1, ☎ - 02-21082326 , fax – 02-21082326, <http://csnmt.fme.vutbr.cz>

Zpravodaj ČSNMT

Číslo 9 – březen 2002

Interní materiál určený pro individuální a kolektivní členy ČSNMT

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

poprvé v letošním roce vám zasíláme náš Zpravodaj informující o činnosti ČSNMT. Vrátime se v něm k [oponenturám projektů řešených ČSNMT](#), stavu v [odborných sekcích](#) a aktivitám [Czech ASM Chapter](#). Další příspěvek se zabývá změnami v [členské základně](#). Následující odstavce vám připomenou, že se blíží [generální shromáždění ČSNMT](#) a že je třeba splnit svoji členskou povinnost a zaplatit [členské příspěvky](#). Nechybějí ani obvyklé [drobné zprávy](#) ze života ČSNMT a gratulace jubilantům.

Uvítáme všechny vaše připomínky a náměty týkající se obsahu i zpracování těchto Zpravodajů i celkové činnosti společnosti.

Oponentury projektů ČSNMT

30.1. 2002 úspěšně proběhly oponentury projektů řešených ČSNMT: ME 281 „Průvodce systémem státní podpory výzkumu a vývoje v ČR“ (řešitel T. Prnka), LA014 „Účast ČSNMT v práci FEMS a světových materiálových společností“ (řešitel T. Prnka) a OK 427 „Oborová kontaktní organizace pro výzkum materiálů a technologií“ (řešitel K. Šperlink). O činnosti Oborové kontaktní organizace jsme vás informovali podrobněji již v minulých zpravodajích.

Pro úspěšnou činnost ve výzkumu a vývoji je podstatná dobrá informovanost všech účastníků inovačního procesu. Zvláště je to důležité v České republice, kde výzkum a vývoj je v současné době podporován ze dvaceti rozpočtových kapitol státního rozpočtu. Žádný ucelený informační zdroj podrobněji charakterizující vyhlášené programy státních podpor ve výzkumu a vývoji nebyl v roce 1998 k dispozici. V rámci probíhající dvoustranné spolupráce s Německou spolkovou republikou navrhla německá strana (Fraunhofer Institut für Systemtechnik und Innovationsforschung v Karlsruhe) spolupráci při zpracování a vydání informačního průvodce (v SRN-Förderfibel), který by obsahoval všechny programy podpory výzkumu a vývoje v ČR. Na základě doporučení MŠMT podala ČSNMT návrh projektu na zpracování a vydání průvodce v rámci programu KONTAKT. Návrh byl schválen a řešení bylo zahájeno 1.10.1998. „Průvodce systémem státní podpory výzkumu a vývoje v České republice“ (dále jen „Průvodce“) byl poprvé vydán v prosinci 1999, „Průvodce 2000“ pak v březnu 2000 a „Průvodce 2001“ v prosinci 2000. Na oponentním řízení dne 16.1.2001 bylo doporučeno pokračovat ve vydávání „Průvodců“, a proto bylo 30.5.2001 rozhodnuto zpracovat a vydat „Průvodce 2002“. Průvodce 2002 byl proti třetímu vydání podstatně přepracován. Byly doplněny kapitoly „Definice a pojmy“, „Právní předpisy a dokumenty o výzkumu a vývoji“ a „Financování výzkumu

a vývoje z veřejných prostředků“. Nově byla zařazena kapitola podávající základní informaci o připravovaném zákonu o podpoře výzkumu a vývoje a o Národním programu orientovaného výzkumu a vývoje. Kapitola 7, ve které jsou charakterizovány programy a grantové projekty ústředních orgánů, byla doplněna stručnou informací o podpoře obranného výzkumu Ministerstva obrany. Podstatnou částí Průvodce 2002 jsou informace o mezinárodní spolupráci České republiky ve výzkumu a vývoji. Kapitola 8, která je této oblasti věnována, byla do značné míry aktualizována. Podle plánu byl Průvodce 2002 vydán i v elektronické formě na CD-ROM, který je součástí každého výtisku.

V přípravě je i zkrácená verze Průvodce 2002 v anglickém jazyce.

Projekt LA014 je řešen v období 2/98 - 12/2002. Jeho cíle, včetně finančních prostředků, jsou každoročně upřesňovány, v závislosti na termínech a četnosti plánovaných akcí. V současné době se v rámci projektu zabezpečují tyto aktivity ČSNMT v globálně působících materiálově orientovaných společnostech:

1) FEMS (Federation of European Materials Societies)

Zajišťovala se pravidelná účast tajemníka ČSNMT T. Prnky, zvoleného člena Executive Committee FEMS, na zasedáních výboru (do konce roku 2001). Zajišťuje se účast prezidenta ČSNMT nebo jeho zástupce na Generálním shromáždění FEMS (1x ročně).

2) IOM (The Institute of Materials, GB)

Zajišťuje se činnost Centra pro výzkum a vývoj materiálů (organizační součást ČSNMT) v aktivitě IOM - Industrial Affiliate Scheme (IAS) a další společné aktivity ČSNMT a IOM.

3) DGM (Deutsche Gesellschaft für Materialkunde, Německo)

Zajišťuje se reciproční spolupráce při pořádání mezinárodní konference Materials Week a veletrhu Materialica, každoročně pořádaných koncem září v Mnichově a mezinárodní konference metalurgie a materiálů, každoročně pořádané v květnu v Ostravě.

4) ASM International, USA

Zajišťuje se plnění dvoustranné dohody mezi ASM International a ČSNMT podepsané dne 10.5.1999 v Ostravě. Jde o společně pořádané odborné akce (např. mezinárodní konference METAL, pořádaná každoročně v Ostravě), účast ČSNMT v práci výročních konferencí ASM International, vzájemnou výměnu odborných informací a o činnost Czech ASM Chapter.

5) TMS (The Minerals, Metals & Materials Society), USA

Zajišťuje se plnění dvoustranné dohody mezi TMS a ČSNMT podepsané 15.12.1998 v Pittsburgu. Jde o společně pořádané akce a účast ČSNMT na výročních a specializovaných konferencích TMS a o vzájemnou výměnu odborných informací.

Odborné sekce

Jednou z činností ČSNMT, která se nepříliš daří, je práce odborných sekcí. Přestože byly ustanoveny již před více než dvěma roky, většina z nich prakticky nevyvíjí žádnou aktivitu. K výjimkám patří sekce povrchového inženýrství, ocele a materiály pro elektrotechniku. Členové této sekce zorganizovali 5. mezinárodní konferenci DIAGNOSTIKA 01 a zúčastnili se dalších akcí.

Řídící výbor na svém 48. jednání rozhodl tuto nízkou aktivitu většiny sekcí a rozhodl, že nepracující sekce budou zrušeny a důraz a podpora budou soustředěny pouze na činnost nově připravované odborné sekce „Nanomateriály a nanotechnologie“. Podnětem k ustavení sekce jsou na jedné straně výrazně vzrůstající aktivity ve výzkumu tohoto oboru v celosvětovém měřítku a informace o praktickém využívání nanotechnologií a nanomateriálů v různých oborech lidské činnosti, na druhé straně nekoordinovaný a v převážné míře teoretický přístup českých vědeckých a výzkumných pracovišť. Pro tato tvrzení lze najít důkazy v publikacích ČSNMT: „Současné výzkumné aktivity v oblasti nanotechnologií a nanomateriálů“, studie z 12/2000, ve které je i kapitola stručně popisující situaci v ČR, a „Výzkum nanotechnologií a nanomateriálů v Evropě a USA“, vyd. Repronis Ostrava pro ČSNMT. Obě publikace byly zpracovány v rámci projektu OK 427 „Oborová kontaktní organizace

pro výzkum materiálů a technologií“ (OKO), zejména v souvislosti se zařazením nanotechnologií mezi výzkumné priority 6.rámcového programu EU ve výzkumu a vývoji. Nanotechnologie a nanomateriály jsou rovněž jedním z klíčových výzkumných směrů dílčího programu „Nastupující technologie“ v připravovaném Národním programu orientovaného výzkumu a vývoje.

Sekce byla ustanovena tak, že byli osloveni vybraní členové ČSNMT, o nichž je známo, že se o problematiku zajímají, nebo v ní aktivně pracují, a někteří další pracovníci. 7.3. 2002 byla uspořádána round-table discussion s cílem dosažení konsensu o účelnosti sekce a jejím zaměření. Jako hlavní aktivity v počátku činnosti sekce byly navrženy:

- Zpracování studie o dosavadních výsledcích a činnostech v ČR,
- Zpracování informačního materiálu, který by ukázal na možnosti praktického využití nanotechnologií a nanomateriálů v českém prostředí (podle vzoru z Velké Británie),
- Zpracování seznamu hlavních web stránek, které se věnují nanotechnologiím a nanomateriálům, včetně jejich stručné charakteristiky,
- Zmapování a popsat dostupné příklady praktické aplikace a komercializace nanotechnologií a nanomateriálů ve světě i v ČR,
- Zveřejňování informací o konferencích o nanotechnologiích na web stránce ČSNMT.

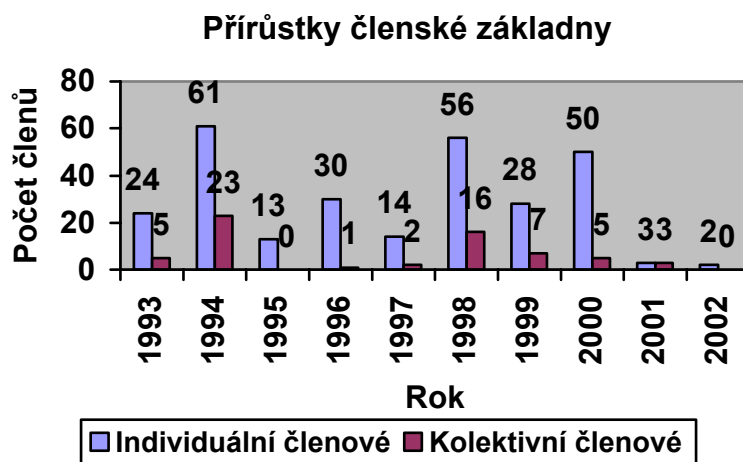
O činnosti sekce vás budeme dále informovat

Stav členské základny

Před dvěma roky jsme vás seznámili podrobněji se složením naší členské základny. K jakým změnám od té doby došlo?

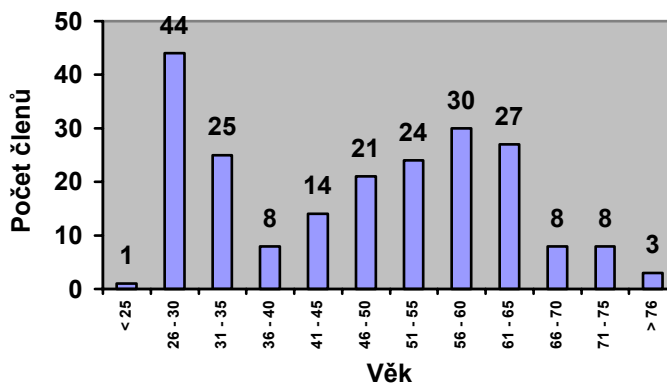
Individuální členové

K 31.3. 2002 je v naší organizaci registrováno 214 členů (v roce 1999 117), z toho je 34 žen (27). Celkem prošlo ČSNMT 283 individuálních členů. Počty přihlášených členů v jednotlivých letech jsou uvedeny v prvním grafu. Z něj je patrné, že po výrazném nárůstu počtu členů v roce 2000 došlo v loňském roce ke stagnaci.

Věková skladba členské základny je uvedena v druhém grafu.

Věková struktura individuálních členů

Věková skladba členské základny se příliš nezměnila. Nejčetnější věkové zastoupení je v rozmezí 50 – 65 let a dále pak mezi 25 až 30 léty. V této skupině je velké zastoupení těch členů, kteří vstoupily do ČSNMT v souvislosti s JUNIOREUROMATEM. Po této akci pak aktivita a zájem o činnost v ČSNMT u řady z nich upadá a s odchodem z mateřské VŠ končí docela.

Čtyřicet procent členů v ČR je soustředěno na sedmi pracovištích: VUT, FSI Brno 36 členů, VŠB TU Ostrava (16), ZČU Plzeň 11, VŠCHT Praha (6), Vítkovice a.s. (6) TU Liberec (6). Regionální rozložení členské základny je následující:

	individuální členové	kolektivní členové
Praha	52	20
Středočeský kraj	13	3
Jihočeský kraj	0	0
Západočeský kraj	22	3
Severočeský kraj	10	4
Východočeský kraj	10	2
Jihomoravský kraj	53	10
Severomoravský kraj	54	15

V zastoupení členů tedy kromě Prahy zcela jasně dominuje Morava. Jihočeský kraj není zastoupen vůbec.

Kolektivní členové

Současný počet kolektivních členů je 57, celkově bylo v historii ČSNMT 65 kolektivních členů. Počty přihlášek členů v jednotlivých letech jsou zachyceny v prvním grafu. Nejvíce jich bylo v letech 1994 a 1998. Regionální zastoupení je uvedeno výše. Vedle Prahy (zejména VŠ) má převažující zastoupení severní Morava (zvláště drobné podniky). Opět není ani jeden člen z jižních Čech a zastoupení českých krajů je celkově velmi nízké.

Czech ASM Chapter

V únoru se v Praze sešel výbor Czech ASM Chapter. Hlavní pozornost byla věnována diskusi o charakteru práce Chapter v následujícím období. Jako jednu z výrazných možností posílení autority ASM se jeví zřízení studentské chapter s 5 až 9 členy. Výroční shromáždění chapter proběhne v rámci konference METAL. Na něm musí proběhnout obměna tří členů výboru. Na shromáždění musí být rovněž vyřešena otázka placení členských příspěvků na rok 2003. Výbor navrhl vlastní příspěvek každého člena na 100 Kč.

Generální shromáždění ČSNMT

Generální shromáždění ČSNMT se koná při tradiční příležitosti – mezinárodní konferenci METAL 2002 - ale tentokrát v netradičním místě v Červeném zámku v **Hradci nad Moravicí 15.5. 2002 od 17:00 do 19:00 hod.** Program je uveden v příloze v [pozdávce](#); informace o možnostech dopravy naleznete na webovské stránce <http://metal2002.tanger.cz>. Pokud se nezúčastníte konference METAL a chcete zajistit ubytování na noc z 15. na 16. 5. zašlete, prosím, co nejrychleji (do 10.4.) požadavek J. Kaslovi. Po skončení generálního shromáždění je možné zúčastnit se posterové sekce konference spojené s beer party a opékáním selat, poplatek bude činit 100 – 150 Kč.

Členské příspěvky

Podle stanov jsou všichni členové povinni zaplatit členské příspěvky, jejichž výše je stejná jako v loňském roce:

Individuální členové – studenti a senioři 30,- Kč, ostatní 150,- Kč. Všichni členové obdrží poštovní poukázku spolu s členskou legitimací. Na poukázce je letos pro identifikaci plateb jako specifický symbol vyplněno vaše členské číslo. Prosím překontrolujte jej podle legitimace. Zároveň každý člen obdrží přehled o placení svých příspěvků za celou dobu svého členství v ČSNMT. Pokud zjistíte, že tyto záznamy nesouhlasí se skutečností, informujte nás. Bohužel v roce 2000, kdy byly zavedeny nové poštovní poukázky, byly pro nás platby neidentifikovatelné. I v loňském roce byl v několika případech vyplněn specifický symbol na poukázkách špatně a tyto platby jsme rovněž nebyli schopni rozlišit. Apelujeme proto na ty členy, kteří v předchozích letech nezaplatili, aby tak učinili letos. Úhrnnou částku lze poukázat společně s letošním příspěvkem jednou platbou.

Kolektivní členové - instituce (rozpočtové a příspěvkové organizace, veřejnoprávní organizace, apod.) 1500,- Kč, firmy s počtem zaměstnanců do 1000: 3 000,- Kč; s počtem zaměstnanců 1000 - 5000: 7 500,- Kč; s počtem zaměstnanců nad 5000: 20000,- Kč. Všichni kolektivní členové obdrží fakturu.

Termín na zaplacení členských příspěvků je do konce dubna 2002.

Drobné zprávy

- ❖ Nejčerstvější informace naleznete na naší www stránce na adrese: <http://csnmt.fme.vutbr.cz>
- ❖ Dne 19.12. 2001 proběhlo na ČVUT - FS v Praze 47. řádné zasedání řídicího výboru ČSNMT. Na programu jednání byl zejména stav řešení projektů ČSNMT, plán činnosti na rok 2002, cena ČSNMT za rok 2002 a předání funkce sekretáře (T. Prnku nahradil J. Kasl).
- ❖ 48. jednání řídicího výboru se uskutečnilo po oponenturách projektů ČSNMT 30.1.2002 v Praze na Novotného lávce. Do výboru byli, poté co se práce ve výboru vzdali Prof. Ing. Bohumír Strnadel, DrSc. a Ing. Markéta Přerovská, kooptováni Prof. RNDr. Pavel Lukáč, DrSc. (MFF UK Praha) a Ing. Libor Kraus (COMTES FHT s.r.o. Plzeň). Zástupci výboru jednající s Českou hutnickou společností podali informaci, že uvažované spojení s naší společností v současné době nepřichází v úvahu. Nadále se jedná o formách těsnější spolupráce. Jednání výboru bylo dále zaměřené na upřesnění aktivit v tomto roce.

- ❖ 49. zasedání řídicího výboru se konalo 7.3. 2002 v Praze na FS ČVUT a zabývalo se zejména přípravou generálního shromáždění, udělením ceny ČSNMT 2002, smlouvou o spolupráci s Českou hutnickou společností a konferencemi pořádanými ČSNMT v letošním roce.
- ❖ Časopis Euromaterials, který naši členové dostávali bezplatně, přestal být ke konci loňského roku vydáván. Místo něho bude čtvrtletně vycházet časopis FEMS News. Naši členské základně bude distribuován elektronicky.
- ❖ Příští číslo Zpravodaje by mělo vyjít koncem května 2002 a bude věnováno převážně generálnímu shromáždění.
- ❖ Změnili jste odborné zaměření, zaměstnavatele, telefon, fax, e-mail ... informujte nás, prosím (kontakt – Josef Kasl, tel. 019-7734670, fax 019-7733889, e-mail – jkasl@vyz.ln.skoda.cz).

Životní jubilea našich členů

V prvním čtvrtletí roku 2002 oslavili či oslaví významná životní jubilea tito naši členové:

60

Prof. Ing. Josef Steidl, CSc.

65

Ing. Miloš Hayer, CSc.

Upřímně gratulujeme a přejeme vše nejlepší.

S využitím podkladů členů řídicího výboru ČSNMT Zpravodaj sestavil Josef Kasl.

POZVÁNKA

Na Generální shromáždění členů
České společnosti pro nové materiály a technologie

Červený zámek v Hradci nad Moravicí, 15.5. 2002 od 17:00 do 19:00 hod.

- Program:**
- 1) Zahájení, uvítání členů a hostů
 - 2) Volba mandátové komise
 - 3) Volba návrhové komise
 - 4) Informace o udělení „Ceny ČSNMT 2002“, přednáška nositele
 - 5) Zpráva o činnosti společnosti za uplynulé období – Ing. K. Šperlink, CSc., prezident ČSNMT
 - 6) Zpráva hospodáře – Ing. F. Hronek, CSc.
 - 7) Zpráva kontrolní komise – Ing. I. Fürbacher, CSc.
 - 8) Plán činnosti na rok 2002
 - 9) Doplnění řídicího výboru a volby v roce 2003
 - 10) Informace o aktivitách ve vědě a výzkumu
 - 11) Diskuse ke zprávám
 - 12) Schválení usnesení Generálního shromáždění
 - 13) Závěr zasedání

Za řídicí výbor ČSNMT zve Ing. K. Šperlink, CSc., prezident